

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kuntatalouden näkymät, kevät 2021

Assi Aalto
valtiovarainministeriö
kansantalousosasto

Kuntatalouden kehitysarvio

- Tehdään julkisen talouden ennustemenetelmien periaatteita mukaillen paikallishallinnon ennusteen kanssa johdonmukaisesti

Tulo- ja menoeriin vaikuttavat:

- tilastopohjan päivittyminen ja saatavilla olevat neljännesvuosi- ja kuukausitiedot kuluvalta vuodelta
- reaalitalouden kehitys ja talouden rakenteissa tapahtuvat muutokset
- lainsäädännön muutokset tai muut päätösperäiset toimet
- asiantuntijaharkinta

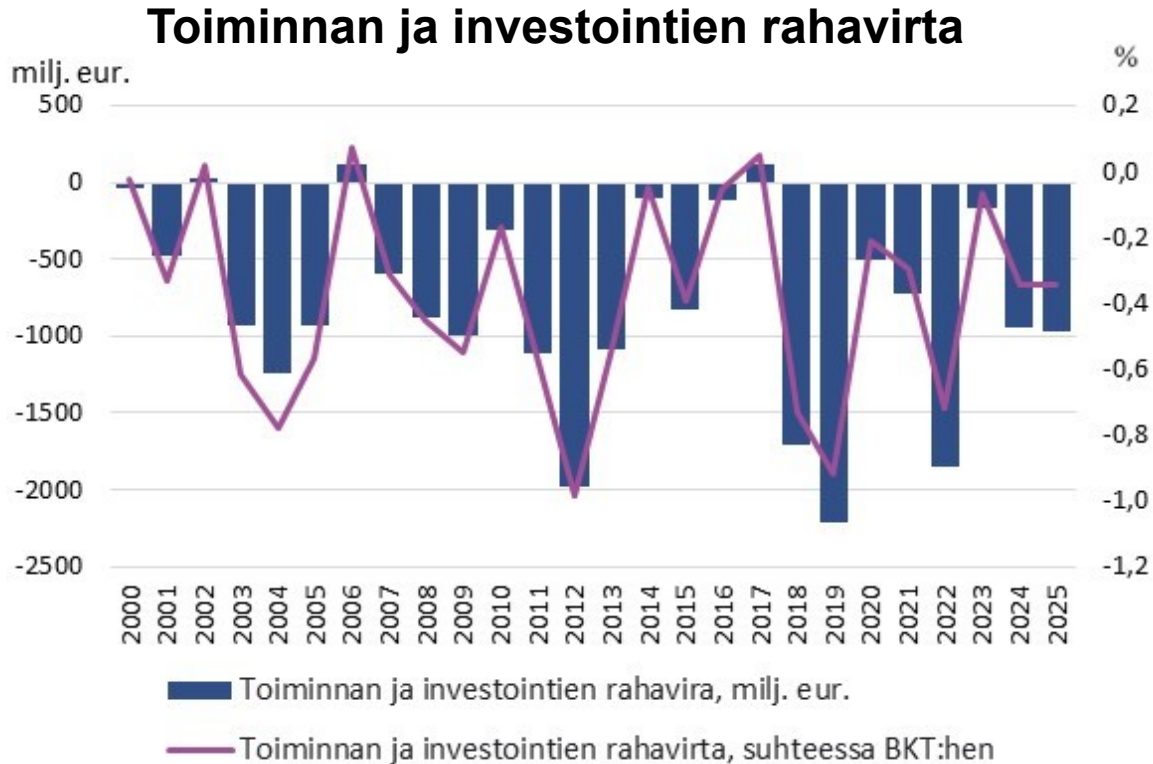
Kuntatalouden kehitysarvio 2022-2025, ei ennuste

- Kuntatalouden kehitysarvio tehdään painelaskelmana, jossa ei tehdä oletuksia kuntien omista sopeutustoimenpiteistä eikä veroprosenttien muutoksista
- Yleiseen talous- ja väestökehitykseen perustuva ura, jossa väestön ikääntymisestä aiheutuva palvelutarpeen kehitys kohdistetaan ostoihin
- Kuntatalouden kehitysarviossa on otettu huomioon vuosia 2022-2025 koskevaan julkisen talouden suunnitelmaan sisältyvät toimenpiteet

Kuntatalouden näkymät kohentuneet syksyn kehitysarvioon verrattuna

- Kevään kehitysarvio ja sen taustalla oleva reaalitalouden ennuste perustuvat oletukselle, että covid-19-epidemiaan liittyvien tautitapausten ilmaantuvuus painetaan voimakkailla rajoituksilla matalalle tasolle kesään mennessä.
- Kuntatalouden näkymät ovat kohentuneet viime syksyn Kuntatalousohjelmassa esitettyyn arvioon verrattuna, sillä
  - vuosi 2020 oli kuntataloudessa ennakoitua parempi
  - verotulojen jako-osuusoikaisu on nostanut arvioita kuntien verotuloista kehyskaudella
  - kuluvan vuoden talousarviot indikoivat kuntien ja kuntayhtymien jatkavan sopeutustoimia etenkin menojen kasvua hillitsemällä, myös KT:n henkilöstösäästökyseilyn tulokset viittaavat samaan. Kunnallisveron noston vaikutus +60 milj. euroa.
  - hallituksen esitys sote-uudistukseksi on annettu ja huomioitu myös painelaskelmassa. Sote-uudistus siirtää nopeimmin kasvavat menot pois kuntataloudesta vuodesta 2023 alkaen.

Kuntatalouden menot pysyvät tuloja suurempina koko kehyskauden

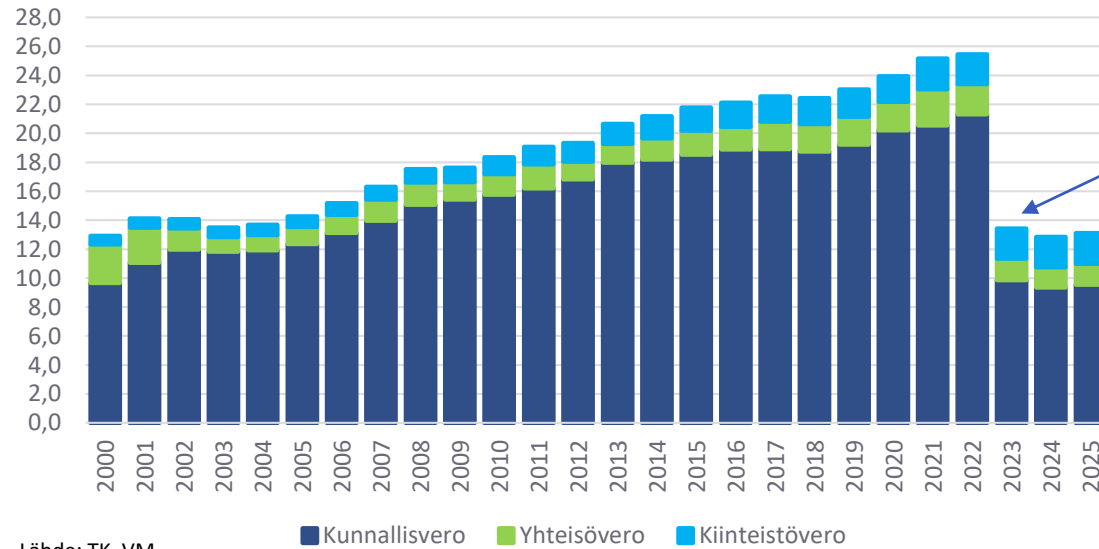
Lähde: TK, VM

Kuntatalouden menojen kasvua lisäävät:

- väestön ikääntymisestä johtuva sosiaali- ja terveystalouden tarpeen kasvu sote-uudistukseen saakka, mutta tämän jälkeen väestöpaine aiheuttaa koulutukseen painottuvassa kuntataloudessa laskevan palvelutarpeen.
- hallituksen lisäykset ja laajennukset kuntien tehtäviin ja velvoitteisiin
- kustannuskehitys: peruspalvelujen hintaindeksi km. 2,3 % v. 2022-2023
- investointien pysyminen korkealla tasolla

Kuntien verotulot

Kuntien verotulot verolajeittain, mrd. eur.

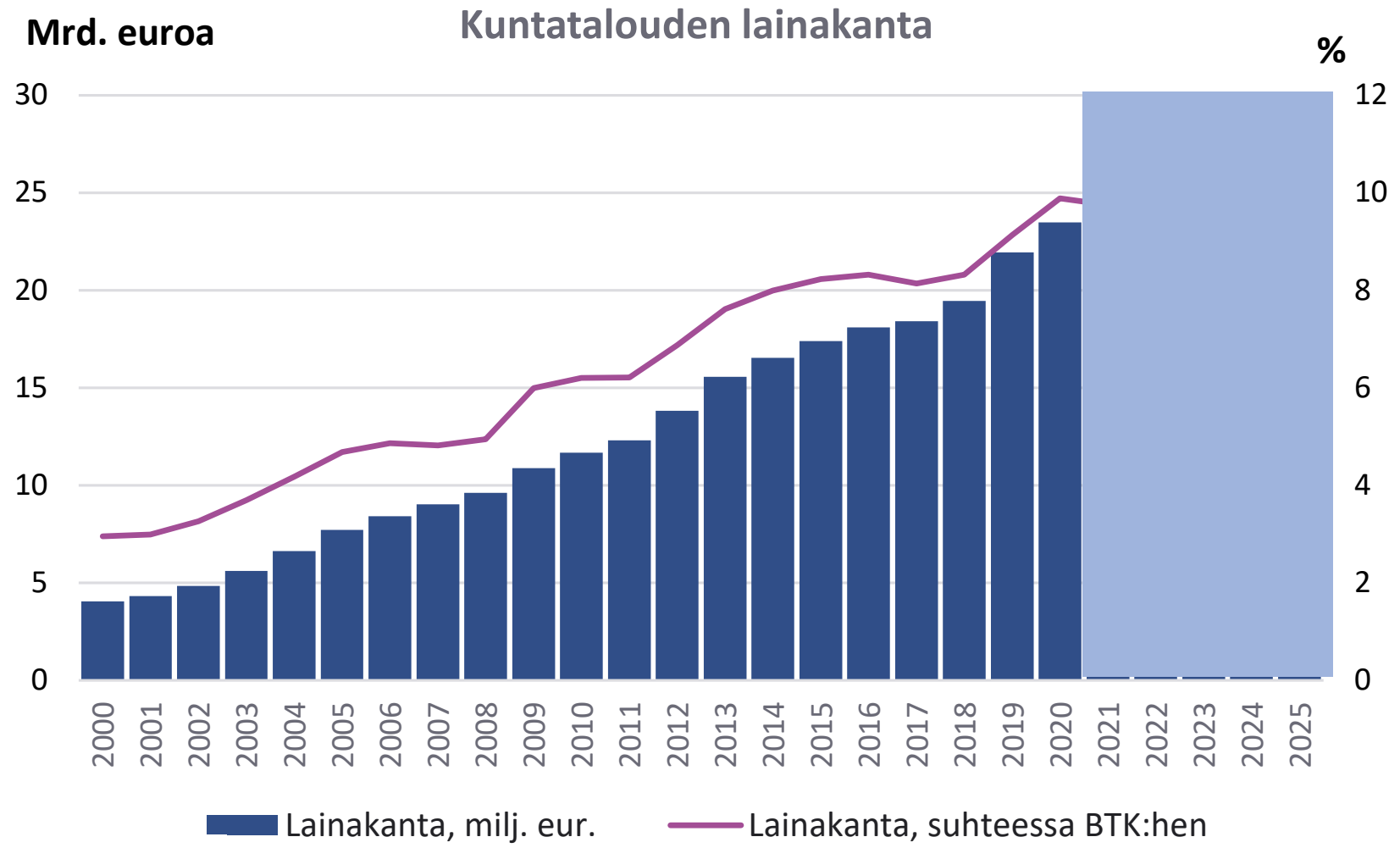

Sote-uudistuksen vaikutus kuntien verotuloihin ei näy täysimääräisesti vielä vuonna 2023, sillä kuntien vuoden 2023 verotulokertymään vaikuttaa osin vielä aiempien verovuosien korkeammilla kunnallisveroprosenteilla maksuunpannut verot. Ilmiö näkyy myös yhteisöverojen puolella.

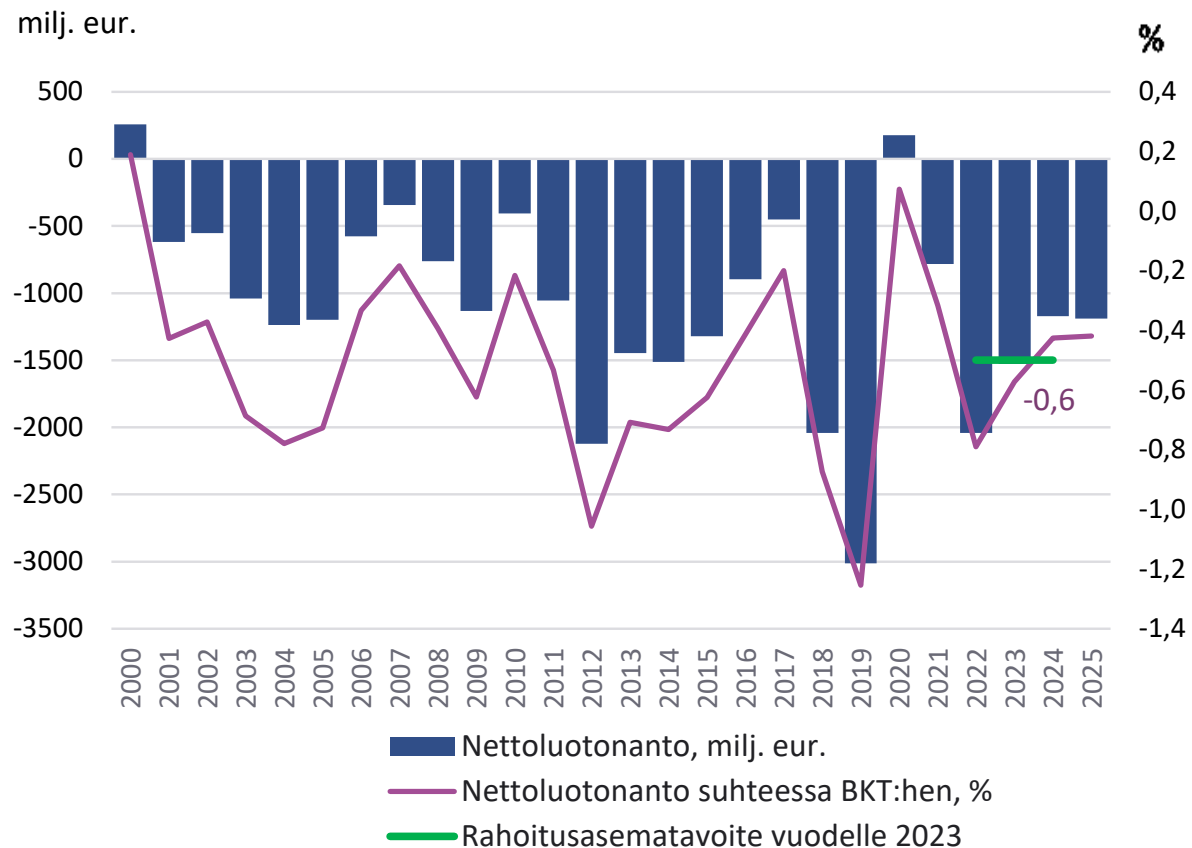
Lähde: TK, VM

Muutos, %	2021	2022	2023	2024	2025
Kunnallisvero	1,7	3,7	-53,7	-5,1	1,9
Yhteisövero	26,4	-16,0	-28,1	-7,3	4,2
Kiinteistövero	20,6	-3,5	1,3	1,3	1,2
Verotulot yht.	5,1	1,2	-47,2	-4,4	2,0

Kuntatalouden lainakanta jatkaa kasvuaan, mutta lainakannan kasvuvauhti hidastuu sote-uudistuksen jälkeen

Paikallishallinnon rahoitusasematavoitteen saavuttaminen on painelaskelman perusteella lähellä, mutta edellyttää kuntataloutta vahvistavia toimia

Lähde: TK, VM

- Paikallishallinnon rahoitusaseman tulee olla v. 2023 korkeintaan 0,5 % alijäämäinen suhteessa kokonaistuotantoon.
- Arvio kansantalouden tilinpidon paikallishallinnon alijäämästä v. 2023 on 0,6 % suhteessa kokonaistuotantoon.